

Εκπαιδευτικό Διαδικτυακό Σεμινάριο «Μέντορες για την Κοινωνική Οικονομία»
**«Η συμβολή της Κοινωνικής Οικονομίας
στην ανάκαμψη»**

2 - 4 ΑΠΡ 2021

- Έναρξη 2 Απριλίου
στις 20:00
- 3 Απριλίου
στις 11:00
- 4 Απριλίου
στις 12:00

Συνδιοργάνωση: Π.Ε.Σ.Κ.Ο.

1η ενημέρωση mentoring

Τι είναι και τι δεν είναι συνεταιρισμός

Προς το 33ο Παγκόσμιο Συνεταιριστικό Κογκρέσο -
«Εμβάθυνση στην συνεταιριστικής μας ταυτότητα»

Για αίτηση χορήγησης Βεβαίωσης Παρακολούθησης
στείλτε ένα email στο peskonpro@gmail.com

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερειακής Ανάπτυξης

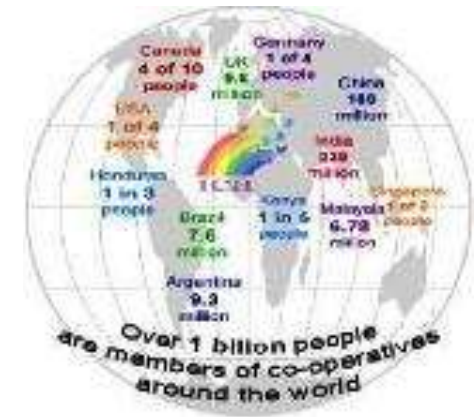
Παρουσίαση Δικτύου Κ.Α.Π.Α.

Το Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Περιφερειακής Ανάπτυξης ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 2008 ως αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, ως εξέλιξη της κίνησης Δίκτυο για την ΚΑΛΟ Ιωαννίνων η οποία δραστηριοποιήθηκε το 2007.

Τον Ιούλιο του έτους 2016 το Δίκτυο ΚΑΠΑ εντάχθηκε στην Διεθνή Συνεταιριστική Συμμαχία ως το 292 συνεργαζόμενο μέλος της

Δράσεις για να:

- αναδειχτούν τα οφέλη των συνεταιρισμών και η εισφορά τους υπηρετώντας τουλάχιστον 4 δισεκατομμύρια ανθρώπους σε όλο τον κόσμο
- δημιουργηθεί ένα ευνοϊκό νομικό περιβάλλον για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών σύμφωνα με τις διεθνείς συνεταιριστικές αρχές
- προωθηθεί η συνεταιριστική εκπαίδευση ως το κλειδί της επιτυχίας των συνεταιρισμών

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερειακής Ανάπτυξης

Παρουσίαση Δικτύου Κ.Α.Π.Α.

Γενικές πληροφορίες

- Συνεργάζεται στην παγκόσμια καμπάνια της Διεθνούς Συνεταιριστικής Συμμαχίας «Οικοδομώντας ένα καλύτερο κόσμο τώρα»
- Συμμετέχει στο δι-ευρωπαϊκό πρόγραμμα Coopstarter με συνεταιρισμούς από όλη την Ευρώπη και εκπαιδευτικά ιδρύματα όπως το Cooperative College της Μεγάλης Βρετανίας.
- Δημιούργησε βοηθητική εργαλειοθήκη για την προώθηση της συνεταιριστικής νομοθεσίας σύμφωνα με τις συνεταιριστικές αρχές
- Το Δίκτυο ΚΑΠΑ διαθέτει στο κοινό ένα πλήθος μεταφρασμένων συνεταιριστικών κειμένων στην ελληνική γλώσσα σύνολο 22.000 σελίδων και 122 υποτιτλισμένα Video.

www.diktio-kapa.dos.gr

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερ

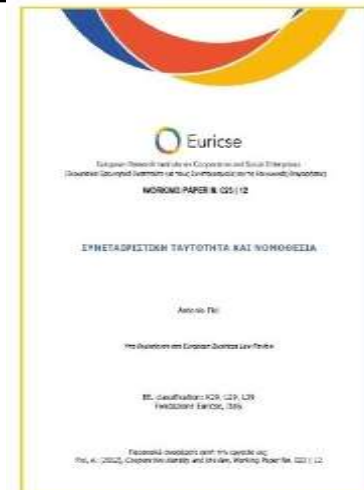

Τίτλος	Τύπος
Cooperative Legislation Programs	Πρόγραμμα Συνεταιριστικής Νομοθεσίας
Ενσωματώσεις και Οδηγίες Διεθνούς Συνεταιριστικής Νομοθεσίας	Συντάξεις και Οδηγίες Διεθνούς Συνεταιριστικής Νομοθεσίας
Ενσωματώσεις και Οδηγίες Διεθνούς Συνεταιριστικής Νομοθεσίας	Συντάξεις και Οδηγίες Διεθνούς Συνεταιριστικής Νομοθεσίας
Other Cooperative Publications (Μαθησιακό - Γνωστικό Μοντέλο)	Άλλα Συνεταιριστικά Κείμενα (Μαθησιακό - Γνωστικό Μοντέλο)

Μεταφράσεις Διεθνών Συνεταιριστικών Νομικών Κειμένων (Δείγμα) Ευχαριστούμε τον Καθηγητή κ. Παπαγεωργίου

coop
International
Cooperative
Alliance
Διεθνή
Συνεταιριστική
Συνθήκη
**Επιτροπή
Συνεταιριστικής
Νομοθεσίας**

coop
International
Cooperative
Alliance
**Ερμηνευτικές Οδηγίες
για τις Συνεταιριστικές Αρχές**

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερειακής Ανάπτυξης

Συνεταιρισμοί σε όλο τον Κόσμο

Περίληψη Έκθεσης του ILO

- Σήμερα όπως και σε παλιότερες οικονομικές κρίσεις, οι συνεταιριστικές επιχειρήσεις ευημερούν και αυξάνουν τον κύκλο εργασιών τους, επιφέροντας διπλά οφέλη σύμφωνα με τον ρόλο που διαδραματίζουν, κοινωνικό και επιχειρηματικό

<http://www.diktio-kapa.dos.gr/keimena/anthektikotitaGR.pdf>

Ελληνική έκδοση

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερειακής Ανάπτυξης

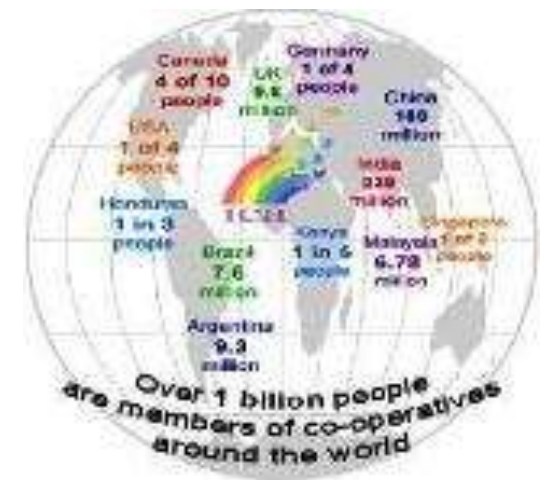
Οι συνεταιρισμοί σε όλο τον Κόσμο

Η συμβολή τους στις κρίσεις

Ξεχωρίζουν οι αναφορές στην συμβολή τους στην αναχαίτιση κρίσεων όπως:

- Μεγάλη Ύφεση του 1930 Αμερική (αγροτικοί, ηλεκτρική ενέργεια), Σουηδία, (αγροτικοί - διακίνηση των τροφίμων)
- 1945 Γερμανία, Ιαπωνία (καταναλωτικοί συνεταιρισμοί)
- 1990 Φιλανδία κατά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης (1.200 συνεταιρισμοί εργαζομένων)

Οι Συνεταιρισμοί διαχρονικά και παγκοσμίως, αναχαίτισαν κοινωνικοοικονομικές κρίσεις, εξασφαλίζοντας αξιοπρεπή διαβίωση σε όλους τους συνανθρώπους μας.

Οι συνεταιρισμοί σε όλο τον Κόσμο

Κύκλος εργασιών στον κόσμο κατά το 2008

- Οι 300 μεγαλύτερες συνεταιριστικές επιχειρήσεις στον κόσμο παρά την ύφεση
Κατά το 2008
  - Παρουσιάζουν αύξηση στην ανάπτυξη τους κατά 14%
  - Είχαν κύκλο εργασιών 1,1 τρις δολαρίων ίσο με αυτό της 10ης οικονομίας στον κόσμο, της Ισπανίας
- Κατά το έτος 2018 ο κύκλος εργασιών έφτασε 2.3 τρις δολάρια

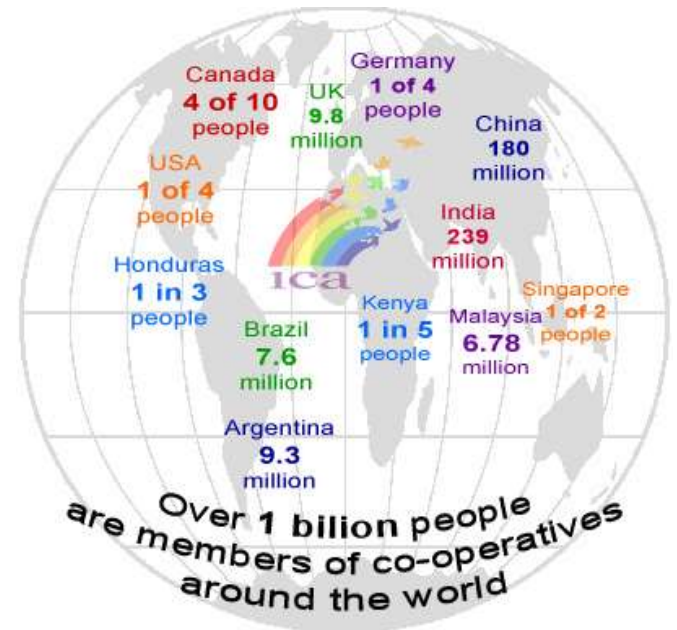
<https://monitor.coop/en/online-library/resources>

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερειακής Ανάπτυξης

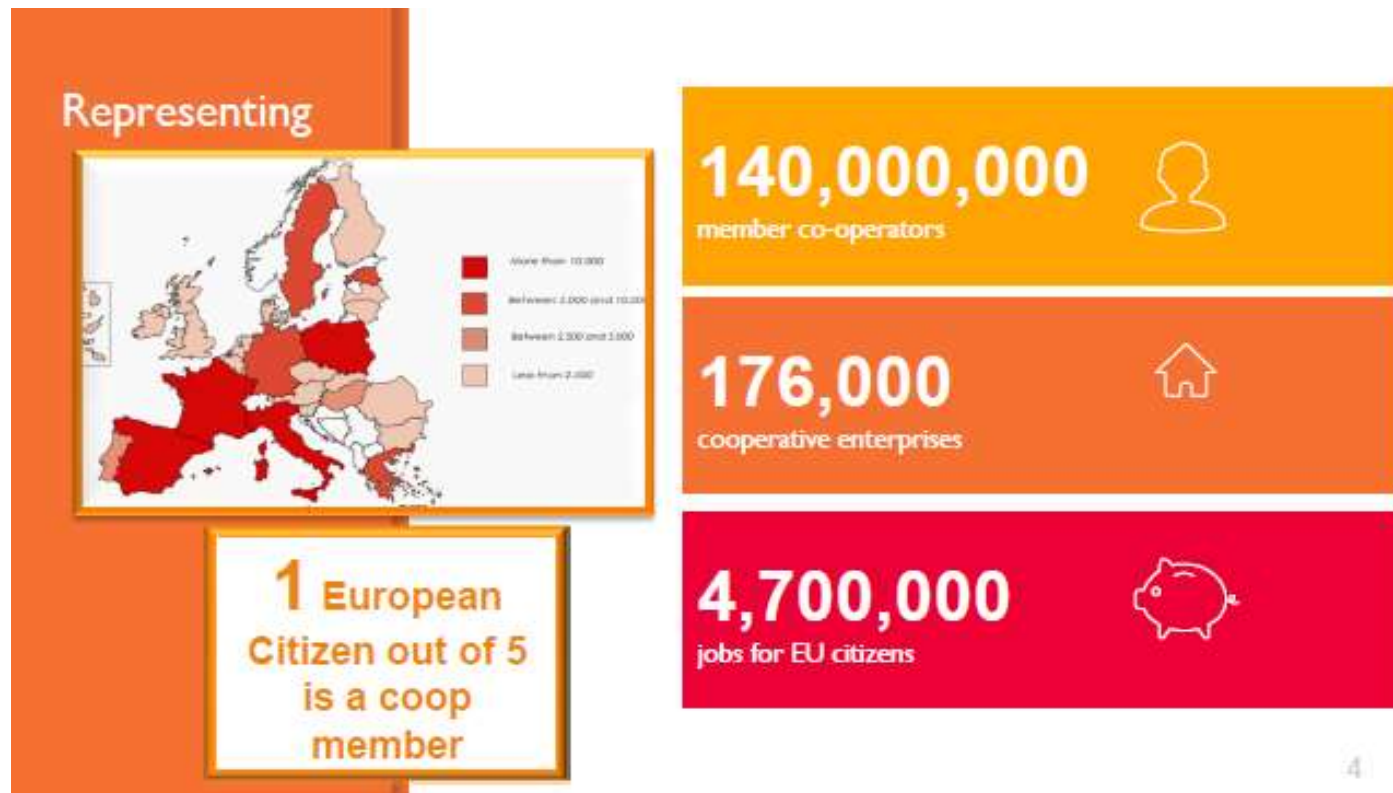
Οι συνεταιρισμοί σε όλο τον Κόσμο Πληθυσμιακά, οικονομικά μεγέθη

- Οι συνεταιριστικές επιχειρήσεις του 1.200.000.000 μελών, παρέχουν πάνω από 280.000.000 θέσεις εργασίας, 300% περισσότερες από αυτές που προσφέρουν οι πολυεθνικές επιχειρήσεις

Συνεταιρισμοί στην Ευρώπη

<https://coopseurope.coop/about-us/our-members>

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερειακής Ανάπτυξης

1^η συνάντηση mentoring

Τι είναι και τι δεν είναι συνεταιρισμός

και στην συνέχεια θα ακολουθήσει η 2^η ενημέρωση Mentoring από τον κ. Αλέξανδρο Μοζ με προτάσεις ίδρυσης συνεταιρισμών και παρουσίαση εκπαιδευτικών εργαλείων και υποδομών υποστήριξης για την εκκίνηση τους

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ο Μέντορας συνεταιρισμών σύμφωνα με την συνεργασία Coopstarter

Ο Μέντορας συνεταιρισμών

Ένας συνοδοιπόρος του εν δυνάμει νέου συνεταιριστή επιχειρηματία τον οποίο:

- Ενημερώνει για τον τρόπο λειτουργίας του συνεταιριστικού μοντέλου
- Μεταφέρει την εμπειρία του,
- Τον συνδέει με φορείς οι οποίοι μπορούν να τον βοηθήσουν στη εκκίνηση του συνεταιρισμού του και
- Αξιολογεί και βελτιώνει το επιχειρηματικό του σχέδιο.

<https://www.diktio-kapa.dos.gr/starter.coop/wp/>

Συμμετέχοντες:

Συνεταιρισμοί Ευρώπης Cooperatives Europe , Legacoop (Λιγουρία Ιταλία), Kooperationen (Δανία), Δίκτυο ΚΑΠΑ (Ελλάδα), Promo Jeunes ASBL (Βέλγιο), CJDES (Γαλλία), AEGEE (Βέλγιο) και YECN (Δίκτυο Νέων Ευρωπαίων Συνεταιριστών).

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερειακής Ανάπτυξης

Γενικές διαφορές κεφαλαιακής εταιρείας και συνεταιρισμού I

Διοικητικό μοντέλο

- Κεφαλαιακές εταιρείες = ψήφοι ανάλογα με τα κεφάλαια που διέθεσαν οι επενδυτές (1 ευρώ-μία ψήφος)
- Συνεταιρισμοί = κάθε μέλος μία ψήφο

Γενικές διαφορές κεφαλαιακής εταιρείας και συνεταιρισμού II

Οικονομικό Μοντέλο

- Κεφαλαιακές εταιρείες = αμοιβή από τα κέρδη σύμφωνα με τα κεφάλαιά τους
- Συνεταιρισμοί = Επιστροφή από το πλεόνασμα ανάλογα με την εργασία ή συναλλαγές με αυτόν
- Συνεταιρισμοί = Μέρος του πλεονάσματος καλύπτει κοινωνικές, πολιτιστικές, οικονομικές ανάγκες των μελών

Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία

social and
solidarity-based
enterprise (Γαλλία)

Σύλλογοι , Σωματεία (Ενώσεις προσώπων)= χρηματοδοτούν την ικανοποίηση των αναγκών των μελών τους (κοινωνικών, πολιτιστικών οικονομικών) μέσω των συνδρομών και χορηγιών

Συνεταιρισμοί (Ενώσεις προσώπων)= χρηματοδοτούν την ικανοποίηση των αναγκών των μελών τους (κοινωνικών, πολιτιστικών οικονομικών) μέσω των εσόδων από μια από κοινού ιδιόκτητη και δημοκρατικά ελεγχόμενη επιχείρηση.

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερειακής Ανάπτυξης

Προς το 33ο Παγκόσμιο Συνεταιριστικό Κογκρέσο

**«Εμβάθυνση στην συνεταιριστικής μας
ταυτότητα»**

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερειακής Ανάπτυξης

Συνεταιρισμοί

Ο διεθνής αποδεκτός ορισμός από επίσημους Οργανισμούς ΟΗΕ ΕΕ κλπ

Ταυτότητα - Διπλή Φύση

Ένωση προσώπων (Σωματείο)

«Συνεταιρισμός είναι μια αυτόνομη (αναφορά στην 4η αρχή) ένωση προσώπων, η οποία συγκροτείται εθελοντικά (αναφορά στην 1η αρχή) για την αντιμετώπιση των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών και επιδιώξεών τους μέσω μιας από κοινού ιδιόκτητης (αναφορά στην 3η αρχή) και δημοκρατικά ελεγχόμενης επιχείρησης (αναφορά στην 2η αρχή)»,

**Κοινού ιδιόκτητη και δημοκρατικά
ελεγχόμενη επιχείρηση**

Τι είναι η ένωση προσώπων; Σχέση συνεταιρισμών – Συλλόγων, Σωματείων

Οι ενώσεις προσώπων δηλαδή οι Συνεταιρισμοί και οι Σύλλογοι, Σωματεία περιλαμβάνονται από κοινού:

- Στην ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ στο Άρθρο 20 «Ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι» και στον ΧΑΡΤΗΣ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ στο Άρθρο 12
- Στο Σύνταγμα της Ελλάδος στο Άρθρο 12
- Οι ενώσεις προσώπων περιλαμβάνονται στον Αστικό Κώδικα στα άρθρα 78 - 106 (τα οποία σαφέστατα περιγράφουν και την δομή και λειτουργία ενός συνεταιρισμού) και όχι στα άρθρα 741 - 772 περί εταιρειών.
- Στον ισχύοντα νόμο (όχι σε όλα τα άρθρα) του Νόμου 281/1914 ως ενώσεις προσώπων θεωρούνται τα Σωματεία και οι Σύλλογοι.

1^ο Ερώτημα: Οι συνεταιρισμοί στην Ελλάδα αντιμετωπίζονται από τον νόμο ως ενώσεις προσώπων (Σωματεία) τα οποία ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα ή ως Εταιρείες;

Συνεταιριστική Ταυτότητα

Διπλή Φύση Συνεταιρισμών

Επιχείρηση

Ένωση Προσώπων
(Σωματείο)

2^ο Ερώτημα: Σε ποιες λειτουργίες ένας συνεταιρισμός δρα ως επιχείρηση και σε ποιές ως ένωση προσώπων – Σωματείο; Ποία είναι η ιδανική ισορροπία μεταξύ αυτών των δύο χαρακτηριστικών, ώστε ο συνεταιρισμός να επιτύχει;

Συνεταιριστική ταυτότητα

Ένωση προσώπων (Σωματείο)

«Συνεταιρισμός είναι μια αυτόνομη (αναφορά στην 4η αρχή) ένωση προσώπων, η οποία συγκροτείται εθελοντικά (αναφορά στην 1η αρχή) για την αντιμετώπιση των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών και επιδιώξεών τους μέσω μιας από κοινού ιδιόκτητης (αναφορά στην 3η αρχή) και δημοκρατικά ελεγχόμενης επιχείρησης (αναφορά στην 2η αρχή)»,

Κοινού ιδιόκτητη και δημοκρατικά ελεγχόμενη επιχείρηση

Συνεταιριστική
Εκπαίδευση

Συνεργασία
μεταξύ των
συνεταιρισμών

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερειακής Ανάπτυξης

Συνεταιριστικές Αρχές

1^η αρχή –Ελεύθερη και εθελοντική ένταξη των Μέλων

Ανοικτός σε όλα τα πρόσωπα, τα οποία είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν τις υπηρεσίες τους και να αποδεχτούν με προθυμία τις ευθύνες των μελών χωρίς διακρίσεις φύλου, φυλής, κοινωνικής καταγωγής, πολιτικών και θρησκευτικών πεποιθήσεων.

3^ο Ερώτημα: Ποίες είναι οι υπηρεσίες (δικαιώματα μέλους) που πρέπει να παρέχει ένας συνεταιρισμός ανάλογα με τον τύπο του και ποίες είναι οι ευθύνες του μέλους (υποχρεώσεις του μέλους) ;

2^η αρχή –Δημοκρατικός έλεγχος των Μελών

Όλα τα μέλη έχουν μια ψήφο. Η ηγεσία είναι υπόλογη και ανακλητή από τα μέλη

4^ο Ερώτημα: Ποιες τεχνικές Δημοκρατικού ελέγχου θα εφαρμόσουμε μέσω του καταστατικού μας;

3^η αρχή Ισότιμη Οικονομική συμμετοχή των μελών

Τα μέλη εισφέρουν ισότιμα και τον έλεγχο του κεφαλαίου, κεφάλαιο για το οποίο λαμβάνουν μειωμένη αποζημίωση (τόκο). Μέρος της περιουσίας αποτελεί κοινή ιδιοκτησία . Τα μέλη αποφασίζουν για την διανομή του πλεονάσματος στα μέλη (ανάλογα με τις συναλλαγές τους), για τις ανάγκες του συνεταιρισμού ή για άλλες (κοινωνικές δραστηριότητες).

5^ο Ερώτημα: Ποιες τεχνικές αυτοχρηματοδότησης και διανομής πλεονάσματος θα εφαρμόσουμε μέσω του καταστατικού μας, ώστε να μην θεωρούνται κέρδη άλλα εισφορές σε μια ένωση προσώπων;

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερειακής Ανάπτυξης

Συνεταιριστικές Αρχές

4^η αρχή- Ανεξαρτησία από δημόσιες και Ιδιωτικές επιχειρήσεις

6^ο Ερώτημα: Ποιές τεχνικές θα εφαρμόσουμε μέσω του καταστατικού μας ώστε να μείνει ανεξάρτητος ο συνεταιρισμός μας;

5^η αρχή Συνεταιριστική εκπαίδευση

Εκπαίδευση για όλα τα μέλη και ενημέρωση του κοινού για τα οφέλη των συνεταιρισμών.

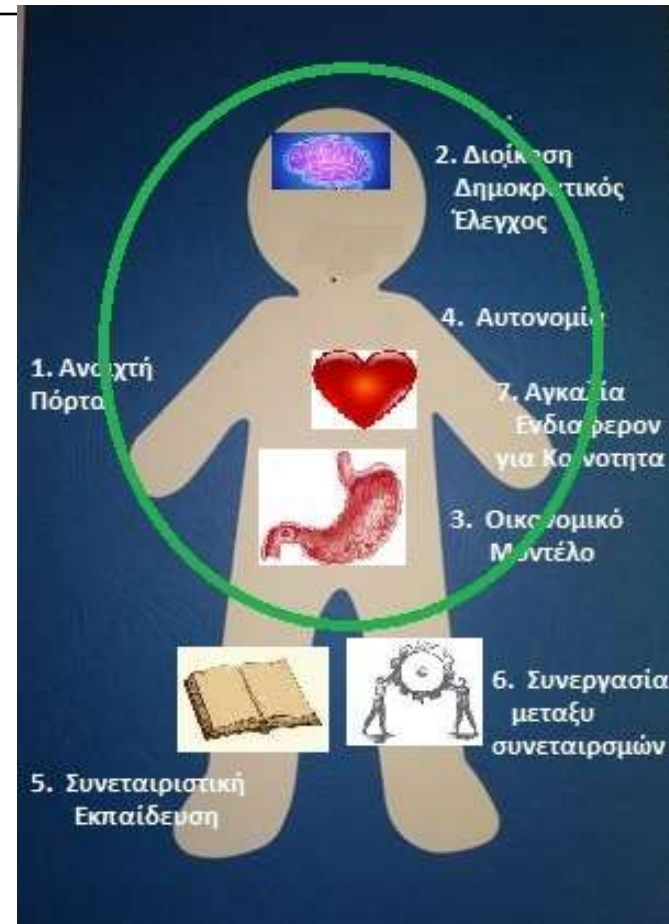
7^ο Ερώτημα: Πώς η συνεταιριστική εκπαίδευση και η ενημέρωση του κοινού θα είναι συστηματική, τι πόροι θα αφιερωθούν για αυτήν;

6^η αρχή Συνεργασία μεταξύ των συνεταιρισμών

8^ο Ερώτημα: Πως θα συνεργαστούμε με άλλους συνεταιρισμούς χωρίς να χάσει την αυτονομία του ο συνεταιρισμός μας; Πως δημιουργούμε μέσω της συνεταιριστικής συνεργασίας οικονομίες κλίμακας παραμένοντας μικροί και ανεξάρτητοι παραμένοντας ο έλεγχος στα μέλη του συνεταιρισμού και δεν μεταφέρεται στην ανώτερη βαθμίδα συνεργασίας;

7^η αρχή –Ενδιαφέρον- Μέριμνα για την Κοινότητα

9^ο Ερώτημα: Ποιος είναι ο τρόπος που αποφασίζουμε να συνδράμουμε στην τοπική ανάπτυξη της κοινότητάς μας;

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερειακής Ανάπτυξης

Σχέση Συνεταιριστικών αρχών με Συνεταιριστικές αξίες

Συνεταιριστικές Αρχές

- 1η αρχή: Εθελοντική και ελεύθερη ένταξη των μελών
- 2η αρχή: Δημοκρατικός έλεγχος των μελών
- 3η αρχή: Οικονομική συμμετοχή των μελών
- 4η αρχή: Αυτονομία και ανεξαρτησία
- 5η αρχή: Εκπαίδευση, κατάρτιση και πληροφόρηση
- 6η αρχή: Συνεργασία μεταξύ των συνεταιρισμών
- 7η αρχή: Μέριμνα για την κοινότητα

Οι συνεταιριστικές αρχές αποτελούν τις κατευθυντήριες γραμμές με τις οποίες οι συνεταιρισμοί θέτουν σε εφαρμογή τις συνεταιριστικές τους αξίες.

Συνεταιριστικές Αξίες

Οι συνεταιριστικές επιχειρήσεις βασίζονται στις αξίες: της αυτοβοήθειας, της αυτοευθύνης, της δημοκρατίας, της ισότητας, της αμεροληψίας (δικαιοσύνης) και της αλληλεγγύης.

Σύμφωνα με τη συνεταιριστική παράδοση, τα μέλη των συνεταιριστικών επιχειρήσεων πιστεύουν στις ηθικές αξίες: της εντιμότητας, της ειλικρίνειας, της κοινωνικής ευθύνης και της μέριμνας για τους άλλους

10^ο Ερώτημα: Υπάρχουν οργανώσεις όπου δηλώνουν συνεταιριστικές στην Ελλάδα όπου η εφαρμογή των συνεταιριστικών αρχών δεν έχει ως σκοπό να εφαρμόσει τις αρχές συνεταιριστικές αξίες της αυτοβοήθειας και της αυτοευθύνης ως σωματείο αλληλοβοήθειας και ταυτόχρονα επιχείρηση που είναι ένας συνεταιρισμός ;

11^ο Ερώτημα: Είναι δημοκρατία ή αλλοκρατία; (Μέλη οργανώσεων να αποφασίζουν ποιές είναι οι ανάγκες άλλων (της κοινωνίας)); Εκπρόσωποι της κοινωνίας πρέπει να συμμετέχει σε αυτές τις αποφάσεις;

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ακολουθεί

η 2^η ενημέρωση Mentoring από τον κ. Αλέξανδρο Μοζ με προτάσεις ίδρυσης συνεταιρισμών και παρουσίαση εκπαιδευτικών εργαλείων και υποδομών υποστήριξης για την εκκίνηση τους

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερειακής Ανάπτυξης

Βιβλιογραφία

- Η Ανθεκτικότητα του Συνεταιριστικού Επιχειρηματικού Μοντέλου σε Περιόδους Κρίσης <http://www.diktio-kapa.dos.gr/keimena/anthektikotitaGR.pdf>
- Κύκλος εργασιών των συνεταιρισμών σε όλο τον κόσμο στατιστικές τελευταίων ετών <https://www.monitor.coop/en>
- Συνεταιρισμοί στην Ευρώπη <https://coopseurope.coop/about-us/our-members>
- Συνεργασία Coopstarter - Συνεταιριστικό mentoring https://www.diktio-kapa.dos.gr/starter.coop/content/uploadsGR/Ready_Steady_CoopStarterGR.pdf
- Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία στην Ευρώπη και στην Ελλάδα (Video) <https://www.diktio-kapa.dos.gr/?p=4661>
- Εισαγωγικά Video για τις συνεταιριστικές Αρχές https://www.diktio-kapa.dos.gr/?page_id=4135
- Μια λεπτομερή ανάλυση για τις συνεταιριστικές αρχές από την έκδοση της Διεθνούς Συνεταιριστικής Συμμαχίας (I.C.A.) με τίτλο «Ερμηνευτικές Οδηγίες για τις Συνεταιριστικές Αρχές» <http://www.diktio-kapa.dos.gr/keimena/ICAGuidanceNotesGR.pdf>
- Το Στρατηγικό Σχέδιο της Διεθνούς Συνεταιριστικής Συμμαχίας (ICA) για το 2020-2030 https://www.diktio-kapa.dos.gr/keimena/ICA_Strategy_2020-2030GR.pdf

Διαφορές μεταξύ Συνεταιρισμών και άλλων Φορέων

	Σωματεία, Σύλλογοι	Συνεταιρισμοί	Επιχειρήσεις που ανήκουν σε Επενδυτές
Σκοπός	Αντιπροσώπευση και υπεράσπιση των αναγκών των μελών στο χώρο εργασίας και μερικές φορές για ευρύτερα θέματα.	Αντιμέτωπιση των αναγκών των μελών: οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών.	Δημιουργία κέρδους για τους επενδυτές
Πως λειτουργεί;	Δημοκρατικό, μία ψήφος για κάθε μέλος. Εκλεγεί Επιτροπή διοίκησης.	Η Διαχείριση ελέγχεται από το δημοκρατικά εκλεγμένο Διοικητικό Συμβούλιο (Μία ψήφος για κάθε μέλου. Μη μεταβιβάσιμες μερίδες.	Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπόλογο στους μετόχους. Οι ψήφοι καθορίζονται από την ιδιοκτησία των μετοχών. Μεταβιβάσιμες μετοχές.
Ιδιοκτησία	Ιδιοκτησία των μελών.	Ιδιοκτησία των μελών	Διαβιβάσιμες υπό διαπραγμάτευση μετοχές. Η τιμή τους μπορεί να κυμανθεί.
Πού πηγαίνουν τα κέρδη;	Δεν δημιουργούνται εσοδήματα πέρα από τις εισφορές των μελών (μη κερδοσκοπική λειτουργία).	Επανεπενδύονται στον συνεταιρισμό ή την κοινότητα, ή / και σε μερίσματα μελών, ανάλογα με τις συναλλαγές με ή / και μέσω του συνεταιρισμού.	Στους μετόχους και σε επενδύσεις στην επιχείρηση.
Έσοδα	Εισφορές των μελών.	Χρεώσεις για τα αγαθά και τις υπηρεσίες.	Χρεώσεις για τα αγαθά και τις υπηρεσίες.

Έννοια Σωματείου – Ένωσης προσώπων

Ενώσεις προσώπων

Νόμος 281/1914

**Κοινά διατάξεις δια πάντα τα σωματεία
Άρθρον 1**

Σωματείο, υπό την έννοιαν του Νόμου ταύτου, λογίζονται σύλλογοι ή ενώσεις προσώπων επτά τουλάχιστον φυσικών προσώπων, άτινα συγκεντρούσι κατά τρόπον διαρκή τας γνώσεις ή ενέργειας αυτών, χωρίς να αφορώσιν εις κερδοσκοπίαν

Άρθρον 12

Αλληλοβοηθητικά σωματεία

Τα αλληλοβοηθητικά σωματεία ή ταμεία, αποτελούνται εκ μελών ανηκόντων εις την αυτήν ή συναφή επαγγελματικήν τάξιν και προτίθενται αποκλειστικώς ένα ή πλείονας των επομένων σκοπών: 1) ...

Άρθρον 13

Τα αλληλοβοηθητικά σωματεία δύνανται να συντελούν επίσης εις την ηθικήν, πνευματικήν και οικονομολογικήν μόρφωσιν της επαγγελματικής αυτών τάξεως, ή να βοηθούν τα μέλη προς απόκτησιν εργαλείων του επαγγέλματός των.

Αστικός Κώδικας

Νομικά πρόσωπα – Ενώσεις προσώπων

Άρθρα 61- 107

Σύνταγμα της Ελλάδας Άρθρο 12

Συνεταιρισμοί

Συνεταιριστική ταυτότητα

Συνεταιρισμός είναι μια αυτόνομη **Ένωση προσώπων** η οποία συγκροτείται εθελοντικά για την αντιμετώπιση των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών και επιδιώξεών τους μέσω μιας από κοινού ιδιόκτητης και δημοκρατικά ελεγχόμενης επιχείρησης

Συνεταιριστικές αξίες

Οι συνεταιριστικές Αρχές είναι ο δρόμος για την κατάκτηση των συνεταιριστικών αξιών

Οι συνεταιριστικές επιχειρήσεις βασίζονται στις αξίες:
της αυτοβοήθειας,
της αυτοευθύνης,
της δημοκρατίας,
της ισότητας,
της δικαιοσύνης και
της αλληλεγγύης.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΕΥΧΟΣ Α'

APMO ΦΥΛΑΔΩ 171 EN ATHINAIS TH: 26 IOYNIOT

1914

ΣΥΝΟΠΤΙΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΣΚΟΜΗΘΩΝ

Νόμος 281	Επικρατούσα Διαταγή
Νόμος 282	Επικρατούσα Διαταγή
Νόμος 283	Επικρατούσα Διαταγή
Νόμος 284	Επικρατούσα Διαταγή
Νόμος 285	Επικρατούσα Διαταγή
Νόμος 286	Επικρατούσα Διαταγή
Νόμος 287	Επικρατούσα Διαταγή
Νόμος 288	Επικρατούσα Διαταγή
Νόμος 289	Επικρατούσα Διαταγή
Νόμος 290	Επικρατούσα Διαταγή
Νόμος 291	Επικρατούσα Διαταγή
Νόμος 292	Επικρατούσα Διαταγή
Νόμος 293	Επικρατούσα Διαταγή
Νόμος 294	Επικρατούσα Διαταγή
Νόμος 295	Επικρατούσα Διαταγή
Νόμος 296	Επικρατούσα Διαταγή
Νόμος 297	Επικρατούσα Διαταγή
Νόμος 298	Επικρατούσα Διαταγή
Νόμος 299	Επικρατούσα Διαταγή
Νόμος 300	Επικρατούσα Διαταγή

Ευχαριστούμε για την
προσοχή σας

**Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης
& Περιφερειακής Ανάπτυξης**
www.diktio-kapa.dos.gr

Ερωτήματα τα οποία εάν απαντηθούν, δημιουργούν συνθήκες επιτυχίας ενός νέου συνεταιρισμού

1ο Ερώτημα: Οι συνεταιρισμοί στην Ελλάδα αντιμετωπίζονται από τον νόμο ως ενώσεις προσώπων (Σωματεία) τα οποία ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα ή ως Εταιρείες;

2ο Ερώτημα: Σε ποιες λειτουργίες ένας συνεταιρισμός δρα ως επιχείρηση και σε ποιές ως ένωση προσώπων – Σωματείο; Ποία είναι η ιδανική ισορροπία μεταξύ αυτών των δύο χαρακτηριστικών, ώστε ο συνεταιρισμός να επιτύχει;

3ο Ερώτημα: Ποίες είναι οι υπηρεσίες (δικαιώματα μέλους) που πρέπει να παρέχει ένας συνεταιρισμός ανάλογα με τον τύπο του και ποιές είναι οι ευθύνες του μέλους;

4ο Ερώτημα: Ποιες τεχνικές Δημοκρατικού ελέγχου θα εφαρμόσουμε μέσω του καταστατικού μας;

5ο Ερώτημα: Ποιες τεχνικές αυτοχρηματοδότησης και διανομής πλεονάσματος θα εφαρμόσουμε μέσω του καταστατικού μας, ώστε να μην θεωρούνται κέρδη άλλα εισφορές σε μια ένωση προσώπων;

6ο Ερώτημα: Ποιές τεχνικές θα εφαρμόσουμε μέσω του καταστατικού μας ώστε να μείνει ανεξάρτητος ο συνεταιρισμός μας;

Ερωτήματα τα οποία εάν απαντηθούν, δημιουργούν συνθήκες επιτυχίας ενός νέου συνεταιρισμού

7ο Ερώτημα: Πώς η συνεταιριστική εκπαίδευση και η ενημέρωση του κοινού θα είναι συστηματική, τι πόροι θα αφιερωθούν για αυτήν;

8ο Ερώτημα: Πως θα συνεργαστούμε με άλλους συνεταιρισμούς χωρίς να χάσει την αυτονομία του ο συνεταιρισμός μας; Πως δημιουργούμε μέσω της συνεταιριστικής συνεργασίας οικονομίες κλίμακας παραμένοντας μικροί και ανεξάρτητοι παραμένοντας ο έλεγχος στα μέλη του συνεταιρισμού και δεν μεταφέρεται στην ανώτερη συνεταιριστική βαθμίδα;

9ο Ερώτημα: Ποιος είναι ο τρόπος που αποφασίζουμε να συνδράμουμε στην τοπική ανάπτυξη της κοινότητάς μας;

10ο Ερώτημα: Υπάρχουν οργανώσεις όπου δηλώνουν συνεταιριστικές στην Ελλάδα όπου η εφαρμογή των συνεταιριστικών αρχών δεν έχει ως σκοπό να εφαρμόσει τις αρχές συνεταιριστικές αξίες της αυτοβοήθειας και της αυτοευθύνης ως σωματεία αλληλοβοήθειας και ταυτόχρονα επιχείρηση που είναι ένας συνεταιρισμός;

11ο Ερώτημα: Είναι δημοκρατία ή αλλοκρατία (αποφάσεις για άλλους) μέλη οργανώσεων να αποφασίζουν (ψηφίζουν) ποιές είναι οι ανάγκες της κοινωνίας; Εκπρόσωποι της κοινωνίας πρέπει να συμμετέχει σε αυτές τις αποφάσεις;

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερειακής Ανάπτυξης

Συνεταιριστική Ταυτότητα

Συνεταιριστικές Αξίες

Οι συνεταιριστικές Αρχές είναι ο δρόμος για την κατάκτηση των συνεταιριστικών αξιών

Οι συνεταιριστικές επιχειρήσεις βασίζονται στις αξίες:

- της αυτοβοήθειας,
- της αυτοευθύνης,
- της δημοκρατίας,
- της ισότητας,
- της δικαιοσύνης και
- της αλληλεγγύης.

Σύμφωνα με τη συνεταιριστική παράδοση, τα μέλη των συνεταιριστικών επιχειρήσεων πιστεύουν στις ηθικές αξίες:

- της εντιμότητας,
- της ειλικρίνειας,
- της κοινωνικής ευθύνης και
- της μέριμνας για τους άλλους

**International
Co-operative
Alliance**

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερειακής Ανάπτυξης

Συνεταιριστική Ταυτότητα και 4 Συνεταιριστικές Αρχές

Συνεταιρισμός είναι μια αυτόνομη (αναφορά στην 4η αρχή) Ένωση προσώπων η οποία συγκροτείται εθελοντικά (αναφορά στην 1η αρχή) για την αντιμετώπιση των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών και επιδιώξεών τους μέσω μιας από κοινού ιδιόκτητης (αναφορά στην 3η αρχή) και δημοκρατικά ελεγχόμενης επιχείρησης (αναφορά στην 2η αρχή)

International
Co-operative
Alliance

1. Εθελοντική ένταξη, 2. Δημοκρατικός έλεγχος, 3. κοινή (δίκαιη) ιδιοκτησία, 4. Αυτονομία

Χωρίς αυτά οι συνεταιρισμοί χάνουν την ταυτότητα τους

Ανάλυση συνεταιριστικών αρχών

<http://www.diktio-kapa.dos.gr/keimena/GuidanceNotesPrinceFinal.pdf>

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερειακής Ανάπτυξης

1η αρχή: Εθελοντική και ανοικτή ένταξη των μελών Κοινωνικό Μοντέλο

- Οι συνεταιρισμοί είναι εθελοντικές οργανώσεις, ανοικτές σε όλους τους ανθρώπους που είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν τις υπηρεσίες τους και πρόθυμοι να αποδεχτούν τις ευθύνες της συμμετοχής τους ως μέλη, δίχως καμία διάκριση φύλου, κοινωνική, φυλετική, πολιτική ή θρησκευτική.

2η αρχή: Δημοκρατικός έλεγχος των μελών Διοικητικό Μοντέλο

- Οι συνεταιρισμοί είναι δημοκρατικές οργανώσεις που ελέγχονται από τα μέλη τους, τα οποία συμμετέχουν ενεργά στον καθορισμό των πολιτικών τους και την λήψη των αποφάσεων. Οι άνδρες και οι γυναίκες που υπηρετούν ως εκλεγμένοι αντιπρόσωποι είναι υπόλογοι έναντι των μελών. Στους πρωτοβάθμιους συνεταιρισμούς η ψήφος του κάθε μέλους έχει την ίδια βαρύτητα σύμφωνα με τον κανόνα "ένα μέλος, μια ψήφος", οι συνεταιρισμοί ανωτέρων βαθμίδων οργανώνονται επίσης κατά δημοκρατικό τρόπο.

3η αρχή: Οικονομική συμμετοχή των μελών Οικονομικό Μοντέλο

- Τα μέλη συμμετέχουν δίκαια στο κεφάλαιο του συνεταιρισμού τους και στον έλεγχο του με δημοκρατικές μεθόδους. Μέρος, τουλάχιστον, αυτού του κεφαλαίου είναι συνήθως η κοινή περιουσία του συνεταιρισμού. Τα μέλη συνήθως λαμβάνουν περιορισμένη αποζημίωση, αν λαμβάνουν, για το κεφάλαιο το οποίο καταβάλλουν ως προϋπόθεση για την συμμετοχή τους. Τα μέλη διαθέτουν τα πλεονάσματα για όλους ή μερικούς από τους ακόλουθους σκοπούς: την ανάπτυξη του συνεταιρισμού τους, πιθανόν για την δημιουργία αποθεματικών, μέρος των οποίων τουλάχιστον θα είναι αδιαίρετο, για την παραχώρηση ωφελημάτων στα μέλη αναλογικά με τις συναλλαγές τους με το συνεταιρισμό και για την προώθηση άλλων δραστηριοτήτων που εγκρίνονται από τα μέλη.

4η αρχή: Αυτονομία και ανεξαρτησία

- Οι συνεταιρισμοί είναι αυτόνομες οργανώσεις αυτοβοήθειας που ελέγχονται από τα μέλη τους. Εάν συνάψουν συμφωνίες με άλλους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των κυβερνήσεων, ή εάν εξασφαλίσουν κεφάλαιο από εξωτερικές πηγές, θα πρέπει να το πράττουν με όρους οι οποίοι θα **διασφαλίζουν τον δημοκρατικό έλεγχο** που ασκείται από τα μέλη τους και θα διατηρούν την συνεταιριστική αυτονομία τους.

5η αρχή: Εκπαίδευση, κατάρτιση και πληροφόρηση

- Οι συνεταιρισμοί παρέχουν εκπαίδευση και κατάρτιση στα μέλη τους, στους εκλεγμένους αντιπροσώπους, στους διευθυντές και στους υπαλλήλους έτσι ώστε να μπορούν να συμβάλουν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη των συνεταιρισμών τους. Ενημερώνουν το ευρύ κοινό, ιδιαίτερα τους νέους και τους ηγέτες της κοινής γνώμης, για την φύση και τα οφέλη του συνεργατισμού.

6η αρχή: Συνεργασία μεταξύ των συνεταιρισμών

- Οι συνεταιρισμοί εξυπηρετούν τα μέλη τους περισσότερο αποτελεσματικά και ενδυναμώνουν το συνεταιριστικό κίνημα δουλεύοντας μαζί μέσω των τοπικών, εθνικών, περιφερειακών και διεθνών δομών.

7η αρχή: Μέριμνα για την κοινότητα

- Οι Συνεταιρισμοί εργάζονται για την βιώσιμη ανάπτυξη των κοινοτήτων τους μέσω πολιτικών που εγκρίνονται από τα μέλη τους.

